

Opgave 5

Vliegt de Fed de juiste koers?

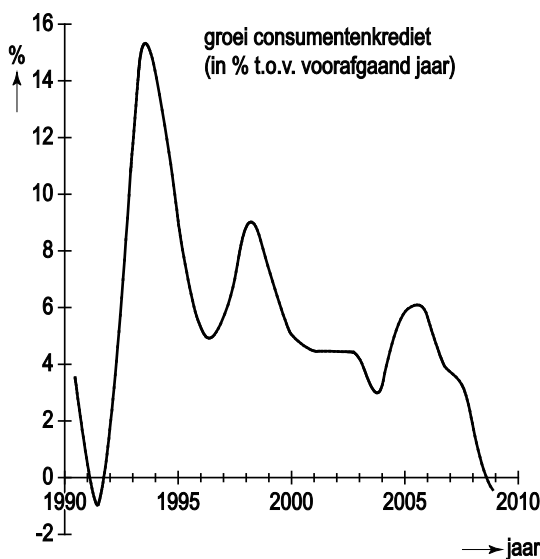
In 2008 belandde de economie van de Verenigde Staten van Amerika (VS) in een ernstige recessie. De centrale bank van de VS (Fed) was bang dat die recessie tot deflatie zou leiden. De Fed was van mening dat deflatie het herstel van de Amerikaanse economie ernstig zou vertragen en besloot daarom de hoeveelheid liquiditeiten van de banken¹⁾ met 600 miljard dollar te vergroten.

noot 1 De hoeveelheid liquiditeiten is het kasgeld van de banken die dat geld gebruiken als dekking voor hun kredieten aan particulieren.

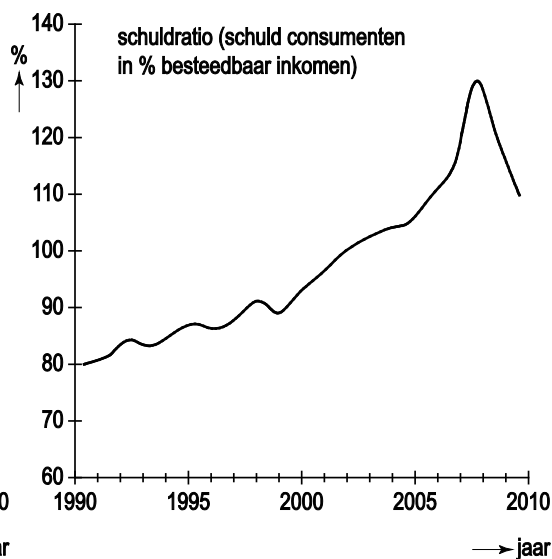
Een econoom verdedigde dit beleid in een interview: "Deflatie moet hoe dan ook vermeden worden, al moet de Fed daarvoor met een helikopter boven het land vliegen en dollars uitstrooien."

De econoom plaatste wel de hierna volgende kanttekeningen bij het beleid. Hij baseerde zich daarbij onder andere op de onderstaande grafieken die betrekking hebben op de VS.

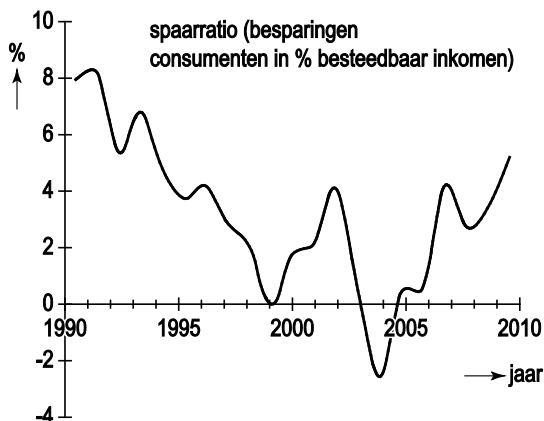
grafiek 1

grafiek 2

grafiek 3

De kanttekeningen van de econoom:

- Het is twijfelachtig of de recessie op korte termijn zal leiden tot deflatie. Er moet namelijk rekening worden gehouden met de neerwaartse starheid van de nominale lonen.
- Het effect van de vergroting van de hoeveelheid liquiditeiten van de banken op de conjunctuur moet niet worden overschat; het officiële rentetarief – de ondergrens voor de marktrente – bedraagt op dit moment immers maar 1%.
- Amerikaanse consumenten hebben zich tot 2008 op basis van positieve verwachtingen over de economie, diep in de schulden gestoken. In de huidige recessie kan dit de effectiviteit van de vergroting van de hoeveelheid liquiditeiten van de banken beperken.
- De Fed verkiest blijkbaar de dreiging van inflatie bij een herstel van de economie op wat langere termijn, boven de dreiging van deflatie op korte termijn. Om die inflatiedreiging het hoofd te bieden, is een blijvende productiviteitsgroei noodzakelijk.

- 2p **23** Geef een verklaring voor de opvatting van de Fed dat deflatie herstel van de Amerikaanse economie kan vertragen.
- 2p **24** Geef een verklaring voor het verband tussen de neerwaartse starheid van de nominale lonen en het uitblijven van deflatie.
- 2p **25** Leg uit waarom de vergroting van de hoeveelheid liquiditeiten van de banken bij een laag officieel rentetarief een beperkt effect op de conjunctuur zal hebben.
- 2p **26** Geef op basis van de grafieken een verklaring voor het beperkte effect op de conjunctuur van de vergroting van de hoeveelheid liquiditeiten van de banken.
- 3p **27** Geef een verklaring voor de stelling van de econoom dat:
- de grotere hoeveelheid liquiditeiten van de banken tot inflatie kan leiden bij herstel van de economie en dat
 - productiviteitsgroei noodzakelijk is om die inflatie te vermijden.